

Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat Képviselő-testülete

HELYBEN

Tárgy: törvényességi észrevétel

Tisztelt Képviselő-testület!

A Surányi Judit képviselő asszony által benyújtott, „Előterjesztés képviselő-testületi határozat meghozatala iránt Kocsik Tekla alpolgármester megbízatásának visszavonásával kapcsolatban” tárgyában készült, a Képviselő-testület 2026. március 4-i ülésének napirendi javaslatában 6. pont alatt szereplő előterjesztéshez – a határozati javaslat jogkövetkezményei, joghatásai kapcsán – az alábbi észrevételt teszem.

Az alpolgármester visszahívására vonatkozó határozati javaslat jogi következményei

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) egyértelműen szabályozza az alpolgármester megválasztásának, illetve az alpolgármesteri tisztség megszüntetésének a kérdését.

Az Mötv. 74. § (1) bekezdése alapján a „képviselő-testület *a polgármester javaslatára*, titkos szavazással, minősített többséggel [...] egy alpolgármestert [...] választ, több alpolgármestert az (1a) bekezdésben meghatározottak szerint választhat”.

Az Mötv. 76. § d) pontja szerint az alpolgármester tisztsége megszűnik „ha a képviselő-testület *a polgármester javaslatára*, titkos szavazással, minősített többséggel megbízását visszavonja”.

Az Mötv. hivatkozott rendelkezései alapján egyértelmű, hogy az alpolgármester megbízása kizárólag a polgármester javaslata alapján szűnhet meg visszavonással.

Az Mötv.-hez fűzött indokolás is egyértelművé teszi azt a jogalkotói szándékot, hogy az alpolgármester személyének a meghatározása a polgármester döntési jogkörébe tartozik, eszerint: „[a]z alpolgármesteri tisztség alapvető funkciója a polgármester helyettesítése, munkájának segítése, ezért a törvény a polgármester számára erős jogosítványt biztosít, azzal, hogy az alpolgármester személyére a polgármester tehet javaslatot”.

A szóban forgó előterjesztés értékelése szempontjából azonban az a döntő kérdés, hogy hozhat-e a képviselő-testület kötelező erejű döntést arra nézve, hogy a polgármester e tárgykörben milyen tartalmú javaslatot tegyen: rendelkezhet-e jogi kötőerővel bíró határozatban arról, hogy választás esetében kinek a személyére vonatkozzon a javaslat, a megbízás visszavonása esetében pedig arról, hogy a polgármester tegyen-e ilyen javaslatot, illetve hogy kinek a személyére.

Álláspontom szerint az Mötv. mind a polgármesternek, mind a képviselő-testületnek erős jogosultságot adott az alpolgármesterek megválasztása és felmentése terén, és ennek lényege az, hogy a két szerv egymásra van utalva, és egyikük nélkül sem lehet döntést hozni a tárgykörben, az erre vonatkozó felhatalmazást egymással megosztva kell gyakorolniuk. Ilyen értelemben ez egy hatalommegosztási kérdés.

Ezzel teljesen ellentétes lenne, ha az érintett két szerv közül az egyik, történetesen a képviselő-testület előzetesen kötelezhetné a polgármestert, hogy kinevezési javaslatát kinek a személyére irányuljon, vagy hogy tegyen javaslatot az alpolgármester felmentésére. Ezzel a képviselő-testület ugyanis tartalmi értelemben átvinné a javaslattételi jogosultságot, és kiüresítené, formálissá tenné a polgármester kizárólagos hatáskörét, azt tartalmi értelemben elvonná, ami ellentétes lenne az Mőtv. 74. § (1) bekezdésében és a 76. § d) pontjában foglaltakkal.

A fentiek alapján az Mőtv. rendelkezéseiből az következik, hogy bár jogi akadály nincs annak, hogy a Képviselő-testület döntésével elfogadja az előterjesztés határozati javaslatát, az megszavazása esetén sem kötelezné jogi értelemben a polgármestert az alpolgármester visszahívására.

Budapest Hegyvidék, 2026. március 3.

dr. Bitskey Botond s. k.
jegyző